

Pismo
Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego

POLITEJA

86
2023

- Upolitycznione dziedzictwo – wyzwania XXI wieku
- Odbudowa po konfliktach na obszarze postkomunistycznym
- Zagadnienia polityczne i prawne

Niniejsza publikacja została
sfinansowana ze środków Wydziału
Studiów Międzynarodowych
i Politycznych w ramach Programu
Strategicznego Inicjatywa Doskonałości
w Uniwersytecie Jagiellońskim

Publikacja została wydana we współpracy
z Polskim Towarzystwem Nauk Politycznych
(oddział w Krakowie)

© Copyright by Wydział Studiów
Międzynarodowych i Politycznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego
and individual authors, 2023

Publikacja wydana w dwóch wersjach:
elektronicznej i drukowanej. Wersją
pierwotną jest format elektroniczny

POLITEJA

**Pismo Wydziału Studiów
Międzynarodowych i Politycznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego**
ul. Władysława Reymonta 4,
30-059 Kraków
tel. 12 663 15 65, 12 664 15 64
politeja@uj.edu.pl
<https://journals.akademicka.pl/politeja>

Wydawca:
Księgarnia Akademicka sp. z o.o.
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
tel. 12 431 27 43
journals@akademicka.pl
<https://journals.akademicka.pl>

ISSN 1733-6716

Redakcja tekstów:
Ewa Dąbrowska (j. polski)
Dariusz Rossowski (j. angielski)

Projekt okładki:
Łukasz Fyderek

Skład i łamanie:
ANATTA.pl

Nakład: 60 egz.

RECENZENCI

Saad Abudayah (Jordan University)
Roman Bäcker (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)
Walenty Baluk (UMCS w Lublinie)
Marek Bankowicz (Uniwersytet Jagielloński)
Włodzimierz Bernacki (Uniwersytet Jagielloński)
Maksim Bulachtin (Perm University)
Joachim Diec (Uniwersytet Jagielloński)
Artur Demchuk (Lomonosov Moscow State University)
Andrzej Dudek (Uniwersytet Jagielloński)
Adam Hołub (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)
Anna Jach (Uniwersytet Jagielloński)
Marta Kania (Uniwersytet Jagielloński)
Wojciech Kaute (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)
Wawrzyniec Konarski (Uniwersytet Jagielloński)
Leszek Korporowicz (Uniwersytet Jagielloński)
Krzysztof Kościelniak (Uniwersytet Jagielloński)
Krzysztof Koźbial (Uniwersytet Jagielloński)
Barbara Krauz-Mozer (Uniwersytet Jagielloński)
Paulina Kewes (University of Oxford)
Marek Maciejewski (Uniwersytet Wrocławski)
Gaja Makaran (CIALC-UNAM)
Agnieszka Matusiak (Uniwersytet Wrocławski)
Gerhard Meiser (Universität Halle)
Włodzimierz Mich (Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej
w Lublinie)
Andrzej Pieczywok (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego
w Bydgoszczy)
Radosław Powęska (Uniwersytet Warszawski)
Aniela Radecka (Uniwersytet Jagielloński)
Andrea Schmidt (Pecs University)
Paweł Sekuła (Uniwersytet Jagielloński)
Mieczysław Smoleń (Uniwersytet Jagielloński)
Barbara Stoczewska (Uniwersytet Jagielloński)
Lucjan Suchanek (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa
w Oświęcimiu)
Krzysztof Szczerski (Uniwersytet Jagielloński)
Dariusz Szpopper (Uniwersytet Gdański)
Janusz J. Węc (Uniwersytet Jagielloński)
Howard Williams (Aberystwyth University)
Ryszard Zięba (Uniwersytet Warszawski)

Pismo Wydziału Studiów Międzynarodowych
i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego

POLITEJA

NR 5(86)

KRAKÓW 2023

UPOLITYCZNIONE DZIEDZICTWO – WYZWANIA XXI WIEKU

pod redakcją Marty Kani

ODBUDOWA PO KONFLIKTACH
NA OBSZARZE POSTKOMUNISTYCZNYM

pod redakcją Aleksandry Zdeb

RADA PROGRAMOWA

Prof. Jerzy Axer (Uniwersytet Warszawski)

Prof. Andrea Ciampani (Libera Università Maria Ss. Assunta, Roma)

Prof. Břetislav Dančák (Masaryk University, Brno)

Prof. Rahul Peter Das (Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg)

Prof. Taras Finikov (KROK University, Kyiv)

Prof. Saleh K. Hamarneh (University of Jordan)

Prof. Ferenc Hörcher (National University of Public Service, Budapest)

Prof. Alvydas Jokubaitis (Vilnius University)

Prof. Zdzisław Mach (Instytut Europeistyki UJ)

Prof. Andrzej Mania (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

Prof. Tadeusz Paleczny (Instytut Studiów Międzykulturowych UJ)

Prof. Dorota Praszałowicz (Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych UJ)

Prof. Anna Rażny (Instytut Rosji i Europy Wschodniej UJ)

Prof. John Robertson (University of Cambridge)

Prof. Irena Stawowy-Kawka (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków
Międzynarodowych UJ)

Prof. Noël O'Sullivan (University of Hull)

Prof. Adam Walaszek (Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych UJ)

REDAKTOR NACZELNY CZASOPISMA

Prof. Bogdan Szlachta

(Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

SEKRETARZ REDAKCJI CZASOPISMA

Dr hab. Arkadiusz Górniewicz

(Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

UPOLITYCZNIONE DZIEDZICTWO – WYZWANIA XXI WIEKU

- 5 **Marta Kania**, *Upolityczone dziedzictwo – wyzwania XXI wieku. Wprowadzenie*
- 13 **Magdalena Banaszkiewicz**, *Dekolonialność a nuklearne dziedzictwo Czarnobyla*
- 35 **Katarzyna Gelles**, *Między potępieniem a (n)ostalgia. O upolitycznianiu enerdowskiego dziedzictwa w zjednoczonych Niemczech*
- 55 **Barbara Jundo-Kaliszewska**, *Dyskursy historyczne państw bałtyckich jako instrument ochrony młodych demokracji po rozpadzie ZSRR. Wybrane aspekty*
- 81 **Marta Kania**, *Progresywny cykl peruwiańskiej polityki kulturowej. Partycypacja i prawo uprzednich konsultacji wobec dziedzictwa kulturowego ludności tubylczej*
- 109 **Aleksandra Kuczyńska-Zonik**, *„Oddziedziczanie” dziedzictwa. Usuwanie pomników sowieckich w państwach bałtyckich*

ODBUDOWA PO KONFLIKTACH NA OBSZARZE POSTKOMUNISTYCZNYM

- 125 **Olga Wasiuta**, *„Plan Marshalla” dla Ukrainy*
- 153 **Mirella Korzeniewska-Wiszniewska**, *Protest jako forma ruchu obywatelskiego w społeczeństwie pokonfliktowym na przykładzie Republiki Serbii*
- 179 **Julia Anna Gawęcka**, *Estońska wizja obrony cywilnej jako istotny element koncepcji bezpieczeństwa całościowego w odpowiedzi na potencjalny kryzys polityczny*
- 205 **Paulina Szeląg**, *Działalność społeczności międzynarodowej na rzecz tworzenia społeczeństwa obywatelskiego w Kosowie*
- 231 **Aleksandra Zdeb**, *Szukając niezależności. De facto autonomie etniczne na obszarze postjugosłowiańskim*
- 259 **Magdalena Reksć**, *Chorwackie spory o pamięć w Vukovarze*

- 277 **Piotr Swoboda, Andrzej Dawidczyk**, *Strategiczne priorytety bezpieczeństwa Gruzji po konflikcie z Federacją Rosyjską w 2008 roku*
- 307 **Agnieszka Warchoń**, *Od ofiary do światowego lidera. Estonia po cyberatakach z 2007 roku*

ZAGADNIENIA POLITYCZNE I PRAWNE

- 329 **Andrzej Demczuk**, *Idealized Influence of President Volodymyr Zelensky*
- 343 **Małgorzata Myl-Chojnacka**, *Can Memory and Truth Be Tailored by Law? Memory Law and the Right to the Truth in Rwanda*
- 361 **Dorota Pietrzyk-Reeves, Arkadiusz Górnisiewicz, Bogdan Szlachta**, *Liberal-constitutional Backsliding of Democracy and the Threat of the Pandemic: Theoretical and Empirical Considerations*
- 383 **Michał Dulak, Jeremiasz Salamon**, *Model podmiotowego rozwoju miast. Analiza politologiczno-prawna*